

כ"ד באב, תשפ"ב

10 באוגוסט, 2022

קול קורא להצטרפות בתי ספר לתהליך פיתוח במעבדה

בנושא

כתיבת עבודה מסכמת ברפורמת המח"ר

1. כללי:

משרד החינוך באמצעות לשכת המנכ"לית, המזכירות הפדגוגית ואגף מו"פ מזמינים מוסדות חינוך להגיש הצעות להצטרפות לתהליך פיתוח שלב הלמידה המתקדמת ברפורמת המח"ר - שלב כתיבת העבודה המסכמת.

1.1 מהי מעבדה:

מסלול בו חוברים צוותי מטה משרד החינוך, בתי ספר, צוותי אקדמיה ובעלי עניין בסוגיה מערכתית לכדי צוות פיתוח, ובמסגרת תהליך מונחה חוקרים את הנושא, מגבשים תפיסה חינוכית משותפת אודותיו, מפתחים מודלים אפשריים להתמודדות עם הסוגיה שבמוקד המעבדה ואף מתנסים בהפעלתם. תהליך זה מניב מענה חדשני, איכותי ואפקטיבי, שהינו ישים למערכת החינוך בכללותה.

2. רקע:

מטרתה המוצהרת של מערכת החינוך היא לטפח בוגרים ובוגרות ערכיים, בעלי ידע ומיומנויות, שיאפשרו להם לעצב את זהותם, להתפתח כאנשים עצמאיים ומשכילים, בעלי חוסן רגשי וחברתי, למצות את יכולותיהם מתוך תחושת טעם ומשמעות, ולתרום למדינת ישראל, לחברה ולקהילה.

ללימודים במקצועות המורשת, החברה והרוח (להלן לימודי המח"ר), ערך מוסף ייחודי לקידום מטרה זו.

משרד החינוך
Ministry of Education
وزارة المعارف

מטרת העל של השינוי בלימודי המח"ר - עיצוב מבנה ההוראה, הלמידה וההערכה של לימודי המורשת החברה והרוח בחטיבה הבוגרת באופן שישרת באופן מיטבי את מטרות החינוך.

מטרה זו נחלקת למספר מטרות משנה:

חווית הלמידה: חוויות הלמידה במקצועות המח"ר יפתחו תלמידים סקרנים ומעורבים, בעלי חוסן רגשי אשר רואים בתוצריה של הרוח האנושית (החברתיים, הספרותיים, המדיניים וכיו"ב) מקור השראה, ומגיבים אליהם ברגש, במחשבה ובמעשה.

דמות הלומדת והלומד: לימודי מקצועות המח"ר יפתחו תלמידים משכילים וערכיים המסוגלים להביא לידי ביטוי בכתב ובעל פה את מלוא הפוטנציאל שלהם.

פני החברה הישראלית: הערכים, הידע והמיומנויות שהבוגרים והבוגרות ירכשו דרך לימודי מקצועות המח"ר יתרמו לקידום חברה שוויונית, מלוכדת ופלורליסטית המתאפיינת בחוסן, גיוון תרבותי, כבוד הדדי וסולידריות.

להלן המסמך המרכזי להסבר הרפורמה המסביר את הרציונאל, המודל והשלבים:

https://meyda.education.gov.il/files/Mazkirut_Pedagogit/Hitchadshuth_alemida/main_learning_hebrew.pdf

הלמידה בתחומי הדעת של לימודי המח"ר תחולק לשלב לימודי יסוד ולשלב לימודים מתקדם.

לימודי היסוד יוצאים לדרך כבר בתשפ"ג ואנו נערכים כדי לדייק את לימודי השלב המתקדם ואת כתיבת עבודות הסיכום במקצועות המח"ר.

לפירוט ראו:

https://meyda.education.gov.il/files/Mazkirut_Pedagogit/Hitchadshuth_alemida/finalwork.pdf

<https://pop.education.gov.il/renewal-of-learning>

3. מטרות המעבדה: מטרת העל - הכנת התשתית המיטבית לקראת שלב הלמידה

המתקדמת בלימודי המח"ר. באמצעות:

1. המשגת מפת השינוי הנדרשת כדי להגיע לשלב של כתיבה מסכמת מיטבית (ברמת בית ספר/ מורה/תלמיד).

2. פיתוח דגמים מובילים שיסייעו לבתי ספר להגיע לשלב כתיבת העבודה המסכמת בצורה מיטבית.

3. הצעת המלצות להכשרת מורים ולדרכי למידה של לומדים לטובת הובלת תהליך כתיבת העבודות המסכמות.

4. אוכלוסיית היעד:

מוסדות חינוך תיכוניים, שש שנתיים או תיכוניים עצמאיים, אשר מעוניינים לקחת חלק בקבוצה שמטרתה לפתח תוצרים הקשורים בתהליכים הנדרשים לכתיבת עבודות מסכמות ברפורמת המח"ר עבור כלל מערכת החינוך.

5. תהליך הפיתוח במעבדה:

א. צוות המעבדה שיתגבש יכלול כ-25 עד 30 אנשי צוות שתפקידם יהיה להתכנס באופן מקוון או פיזי לדיונים וחשיבה על התפיסה הכללית של כתיבת עבודות לאור רפורמת המח"ר. לאורך השנה יתקיימו עד שבעה מפגשים בפורמים שונים.

ב. כל מוסד יפתח דגם כתיבה המתאים לרוח בית הספר ומתבסס על עקרונות הרפורמה. כל בית ספר ילווה על ידי אנשי פיתוח מאגף מו"פ ואנשי תוכן מהמזכירות הפדגוגית.

ג. כל מוסד חינוכי ירכיב צוות פיתוח מאנשי צוות רלוונטים עבור הנושא, כמו רכזת פדגוגית, מורים המלמדים את מקצועות המח"ר, מנהלת וכדומה. הצוות יקדיש שעות דיון, חשיבה וכתיבה לטובת הפיתוח בתוך המוסד החינוכי.

ד. לאורך השנה יתקיימו התנסויות קטנות בכתיבת עבודה המדמות את כתיבת העבודות ברוח המח"ר.

ה. בכל מוסד חינוכי ימונה רכז מעבדה שתפקידו בעיקר מנהלי, לקבוע ישיבות, לאסוף דוחות ותיעודים מהפיתוח במוסד החינוכי. מורה זה יתוגמל משעות הפיתוח שיועברו לבית הספר מאגף המו"פ.

ו. מנהלי המעבדה מטעם המטה יכתבו את התוצר הסופי עבור המשרד.

6. תוצרי המעבדה:

א. תפיסה כללית וערכית על הלמידה ועל הכתיבה המסכמת את אופי הלמידה המתחדשת.

ב. דגם בית ספרי המניע את תהליך העבודה המסכמת (רב תחומית או בינתחומית).

ג. דגמים של עבודות.

ד. מיפוי צרכים בית ספרי ביחס לתהליך.

ה. המלצות ביחס לתהליך ההכשרה הנדרש לצוות ומודל העבודה הנדרש לצוות.

7. תנאי סף:

א. מוסד חינוך רשמי.

ב. מוסד חינוכי שיכול לפנות בעל תפקיד רלוונטי להובלת המעבדה (עדיפות למוביל המח"ר הבית ספרי).

ג. הצהיר על כניסה מיוזמתו למעבדה.

ד. התחייבות להתפנות למעבדה.

ה. המלצת המפקחת.

8. אמות מידה להערכת ההצעות:

אמות המידה ייבחנו לאור טופס הבקשה, מילוי השאלון, ראיון מקוון והמלצת המפקחת.

לכל קריטריון 20 נקודות:

1. יכולת להוביל שינוי: המידה בה מסוגל צוות ביה"ס להתחדש, ליזום, לפתח, להוביל

שינוי ולהסתגל אליו.

2. רמת הפדגוגיה בביה"ס: מקצועיות פדגוגית של צוות ההוראה בביה"ס ויכולתו

להתנסות בדרכי הוראה מגוונות.

3. מנהיגות מנהל/ת: יכולת להוביל תהליך מתוך מעורבות מלאה ובהנהגה מובהקת,

לרתום לשינוי ולהנהיג מהלך מורכב.

4. יכולת לקיים סדירויות בית ספריות: המידה בה מסוגל ביה"ס לקיים מפגשים קבועים

במערכת, שימשו לתהליכי פיתוח.

5. ניסיון בהנחיית תלמידים בכתיבת עבודות תלמידים: ניסיון כלשהו, לא חייב להיות

מודל

משרד החינוך
Ministry of Education
وزارة المعارف

מהודק.

9. משאבים: כל מוסד חינוכי מקבל מספר שעות תקן (המספר ייקבע על פי מספר בתי הספר שישתתפו במעבדה) עבור מורים שיהיו בצוות הפיתוח במשך כל השנה ויבצעו פעילות סדירה לטובת פיתוח התוצרים.

10. הצהרת המציע: יובהר בזאת כי בעצם הגשת הצעה מצהיר המציע כי קרא את כל הפרטים של קול קורא זה ונספחיו והוא מצהיר כי הבין את הדרישות והוא מסכים לכל תנאי הסף ולתנאים הכלליים המהווים חלק בלתי נפרד מהקול קורא. בנוסף, הוא מתחייב להתפנות (או בא כוחו הרלוונטי) ללוח הזמנים של המעבדה, ועל כך שהציע את הצטרפותו מרצונו החופשי.

12. תוקף הקול הקורא: עד 1.9.2022

12. אופן ההצטרפות: ענו בבקשה על השאלון באתר

13. שאלות ובירורים: ד"ר איילת גיל-רוזן - ayeletronen1@gmail.com

ד"ר קרן רז נצר keren.raznetzer@gmail.com